

หลักสูตรการทำยาตมสมุนไพร หลักสูตร ๓ ชม.

ศูนย์การศึกษาอนุระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอคลองเขื่อน

- กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและการบริการ
 กลุ่มอาชีพสร้างสรรค์ กลุ่มอาชีพเฉพาะทาง

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์พัฒนา ๕ ศักยภาพของพื้นที่ใน ๕ กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน ๕ ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เรา เทำทัน เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก” โดยได้กำหนดภารกิจจะพัฒนาระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ ที่มั่นคง มั่งคั่ง และมีงานทำอย่างยั่งยืน สำนักงาน กศน.จึงได้กำหนดหลักการในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำไว้ว่า ต้องเป็นการดำเนินงานที่มีความยืดหยุ่นด้านหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล รวมทั้งเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ ตลอดจนมีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม เป็นอยู่ข้าวอู่น้ำที่สำคัญของโลก ผลิตสินค้าทางการเกษตรสำหรับการบริโภคทั้งภายในประเทศ และส่งเป็นสินค้าออก ดังนั้นการจัดทำหลักสูตรอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาการความคิดสร้างสรรค์จึงนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง การประกอบอาชีพในชุมชนถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมากเนื่องจากการรวมกลุ่มเพื่อ การผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในชุมชนทำให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ที่ยั่งยืนแก่กลุ่มและชุมชน ที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยการใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศของชุมชนด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและอาชีพที่มีอยู่แล้วในชุมชน ที่สอดคล้องกับ ความต้องการ ของกลุ่มอาชีพในชุมชนเป็นฐานข้อมูลที่น่าไปจัดกระบวนการเรียนรู้การใช้ต้นทุนทางสังคม โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นการส่งเสริมให้คนในชุมชนมีบทบาทสำคัญในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติและร่วมรับผลประโยชน์ในการจัดกิจกรรม

ยาตมสมุนไพร เป็นการนำเอาภูมิปัญญาชาวบ้านและวัตถุดิบในชุมชน มาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยการนำเอาสมุนไพรจากธรรมชาติ มาผลิตเป็นตัวยามีคุณภาพ มีกลิ่นหอม สามารถนำไปใช้ เพื่อบรรเทาอาการวิงเวียนศีรษะ หรืออาการปวดเมื่อย และสมุนไพรยังมีประโยชน์หลายชนิดซึ่งมีคุณสมบัติทางยา หาได้ไม่ยากในแต่ละชุมชน หากนำมาประกอบกับความรู้และผ่านกระบวนการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ยาตมสมุนไพร จะสามารถสร้างรายได้เสริมให้กับชุมชนได้

หลักการของหลักสูตร

- มุ่งพัฒนาประชาชนในตำบลคลองเขื่อนให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ ทัวถึงและเท่าเทียม สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง เป็นบุคคลที่เปี่ยมด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้บริโภคในชุมชนและสังคม
- ส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน
- เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคงยั่งยืนในอาชีพ

จุดหมายของหลักสูตร

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการฝึกอาชีพ การทำยาต้มสมุนไพร
2. เพื่อให้ผู้เรียน สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ สร้างรายได้ หรือมีการรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ที่ไม่ีอาชีพ
2. ประชาชนทั่วไป
3. ผู้ที่ต้องการพัฒนาอาชีพหารายได้เสริม
4. ผู้สูงอายุ

ระยะเวลา

- จำนวน ๓ ชั่วโมง แบ่งเป็น
ทฤษฎี ๑ ชั่วโมง
ปฏิบัติ ๒ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ช่องกรประกอบอาชีพการทำยาต้มสมุนไพร	๑.๑ อธิบายความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำยาต้มสมุนไพร ๑.๒ อธิบายความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำยาต้มสมุนไพรได้แก่ความต้องการของตลาด วัสดุ อุปกรณ์ ๑.๓ บอกทิศทางการประกอบอาชีพ	๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำยาต้มสมุนไพร ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำยาต้มสมุนไพร ๑.๒.๑ ความต้องการของตลาด ๑.๒.๒ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ๑.๓ ทิศทางการประกอบอาชีพ	๑.๑ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน ๑.๒ วิเคราะห์อาชีพที่สามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่าง ๆ ๑.๓ ครู ผู้เรียน และผู้รู้ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศการประกอบอาชีพในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง	๑	
๒	ทักษะอาชีพการทำยาต้มสมุนไพร	๒.๑ เตรียมการประกอบอาชีพการทำยาต้มสมุนไพร	๒.๑ ขั้นตอนเตรียมการประกอบอาชีพการทำยาต้มสมุนไพร	๒.๑ จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการทำยาต้มสมุนไพร		๒

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		๒.๑.๒ การคัดเลือกวัสดุ ๒.๑.๓ ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพการทำยาตมสมุนไพร ๒.๒ การทำยาตมสมุนไพร ๒.๓ การดูแลรักษา	๒.๑.๑ การคัดเลือกวัสดุสำหรับใช้ทำยาตมสมุนไพร ๒.๑.๒ ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพการทำยาตมสมุนไพร ๒.๒ ขั้นตอนการทำยาตมสมุนไพร ๒.๓ ขั้นตอนการดูแลรักษา	๒.๒ อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๒.๓ จัดให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติการการทำยาตมสมุนไพร ๒.๔ จัดบันทึกผลการเรียนรู้ ๒.๕ ดำเนินการวัดและประเมินผลตามที่หลักสูตรกำหนด ๒.๖ ฝึกปฏิบัติจริงวิธีการทำยาตมสมุนไพร ๑. การคัดเลือกวัสดุ ๒. สาธิต/ปฏิบัติ		

การวัดและประเมินผล

๑. การสังเกตพฤติกรรมมีส่วนร่วม
๒. การประเมินผลการปฏิบัติได้จริง
๓. การประเมินผลงานในเชิงประจักษ์

สื่อการเรียนรู้

๑. สื่อเอกสารความรู้ด้านการทำยาตมสมุนไพร
๒. วัสดุดิบของจริงที่นำมาใช้ในการปฏิบัติ

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
3. มีผลงานการการทำยาตมสมุนไพรที่ได้มาตรฐานและเป็นที่ยังพอใจของลูกค้า อย่างน้อย ๓๐ คน และผ่านการทำแผนธุรกิจจึงจะได้รับวุฒิบัตร